

**С.Ж.АСФЕНДИЯРОВ АТЫНДАҒЫ
ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ МЕДИЦИНА
УНИВЕРСИТЕТІ**



**КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ
МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ С.Д.АСФЕНДИЯРОВА**

Стоматология бойынша интернатура және резидентура кафедрасы

Тақырыбы: Бет, тіс-жақсүйек жүйесі жарақатына қосарласқан ас қорыту ағзаларының, бауырдың, бүйректің аурулары және қантты диабеті кезінде тағаммен емдеу.

Дайындағандар: Амангелді А.У.

Тынышбек Р.Р.

Факультет: стоматология

Топ: 604-02

Тексерген: Чуекбаева А.Б.

Қант диабеті

Қантты диабет-кең тараған эндокринді ауру.

Тағаммен емдеу жолын айқындап

алу үшін инсулярлық аппараттың функциялық күйін және науқастың көмірсуларға толеранттылығын анықтайды. Ол үшін 300г көмірсулардан, 100г белоктардан, 70-80г майлардан құрастырылған, энергиялық құндылығы 2300ккал тең сынама емдәм беріледі. Егер осы емдәмді қабылдағаннан кейін несеп анализінде глюкоза анықталса, науқасқа инсулин тағайындау қажет.

Қантты диабетпен ауырған науқасқа берілетін емдәм құрамындағы майлар мен қарапайым көмірсулар мөлшері шектеледі, С және В тобы витаминдерінің мөлшері едәуір көбейтіледі және жеткілікті мөлшерде липотроптық заттектер қосылады.



Тағам ішу режимі

Күніне 5-6 рет, әр үш сағат сайын аз-аздан 30 граммға дейін азайтып, белок мөлшері де азайтады, инсулиннің дозасын көбейтеді. Рационның бір күнге арналған энергиялық мөлшері тамақ ішу мезгіліне байланысты былай бөлінеді: таңертеңгілік асқа -20% , сәскелік асқа – 10%, түстік асқа -30 %, бесіндік асқа-10 %, кешкі асқа-20 %, жатарға – 10%. Бір тәулікке қажетті ас калориясының 50-60 % көмірсулардан, 24-28 % майлардан, 16 % белоктардан алынады.

Емдәм құрамында 20-24г талшықтар болуы қажет. Қант алмастырғыштар тәулігіне 30г аспау қажет.

Егер инсулин күніне 2 рет салынатын болса (таңертеңгі және түскі тамақ ішудің алдында), бір күнге тағайындалған көмірсулар мөлшерінің 65-70 % осы екі уақытқа шақтап бөліп береді. Инсулин күніне 3 рет салынатын жағдайда көмірсулардың күндік мөлшерін біркелкі етіп 3ке бөліп береді.

Инсулин салғаннан кейін 2 рет тамақ ішу керек 15-20 минуттан кейін және 2-3 сағат өткен соң.

Нанмен өлшеу бірлігі. 25г нан 12г жеңіл сіңіретін көмірсу есебіне тең. Жалпы рациондағы көмірсулар мөлшері тұрақты болуы керек.

ДИЕТА ПРИ САХАРНОМ ДИАБЕТЕ

ПЕРВОЙ СТЕПЕНИ

ОВОЩНОЙ САЛАТ

150 г + 2 шт. + 2 шт. + →

Овощи смешать в емкости + 1 ст.л.

ЗАВТРАК

ВТОРОЙ ЗАВТРАК

ОБЕД

ПОЛДНИК

УЖИН

ПЕРЕД СНОМ

ВТОРОЙ СТЕПЕНИ

ЗРАЗЫ ИЗ ЦВЕТНОЙ КАПУСТЫ

500 г → 15 мин

В полученное пюре ввести рисовую муку, соль, отставить на 30 мин.

4 ст.л. 9 мин

2 шт.

скатать шарики из теста, сформировать лепешки с яично-луковой начинкой, обвалить в рисовой муке

ЗАВТРАК

ВТОРОЙ ЗАВТРАК

ОБЕД

ПОЛДНИК

УЖИН

ГЕСТАЦИОННОМ

- Исключить из меню
- Обогатить меню
- Натуральные заменители сахара
- Распределить суточную норму
- Кушать через 15 мин. после инсулина
- В качестве перекуса
- «Купировать» приступы гипогликемии
- Обогатить рацион
- Рассчитать дневную норму фруктозы

ЗАВТРАК

ВТОРОЙ ЗАВТРАК

ОБЕД

ПОЛДНИК

УЖИН

ЗА 3 ЧАСА ДО СНА

ПРИ ДИАБЕТЕ У ДЕТЕЙ

Бүйректің Аурулары

Бүйрек зәр шығару жолдарының жолдарының ауруларын тағаммен емдеу кешенді Емдеудің ең маңызды бөлігі. Бүйрек – организмнен заттек алмасуының қалдықтарын шығаратын ең негізгі ағза болып табылады.

Гломерулонефритте тағаммен емдеу

Науқастардағы гломерулонефриттің белсенді сатысында ас тұзын шектеу талқыланбайды, ал белок квотасының емдәмдегі үлесі қазіргі күнге дейін талқылануда.

№7 емдәм қолданылады. Аурудың бүкіл белсенді кезеңінде тағам рационынан жануар текті Азық-түліктерді-ет, балық, сүзбені алып тастау керек.

Емдәмде қолданылатын өнімдер жиынтығы алуан түрлі болуы қажет, жануар текті өнімдер, Тауық жұмыртқасы, айран, сүт міндетті түрде күнде қабылдап тұруы қажет.

ДИЕТА №7

Запрещают:

бульоны, жареные блюда, солёные продукты, острые закуски, копчёности, консервы.



Пиолонефритті тағаммен емдеу

Тағам рационына күніне 1,5-2л сұйықтық, жаңа жеміс - жидектер, көкөністер, әсіресе бақша өсімдіктері (қарбыз, қауын). Аурудың рецидивін алдын алу үшін 1 жылға дейін ащы тағамдарды, тұзды қақталған өнімдерді беруге болмайды. Созылмалы пиолонефритте науқас әртүрлі өнімдерді, соның ішінде сүт өнімдерін көбірек қабылдайды. Сүт өнімдерінде белок, кальций, фосфорға бай.

Пиолонефритті науқастарға сиыр, тауық, қоян еттерінің майсыз сұрыптары беріледі.

Жармалар, жеміс-жидектер, көкөністер, бақша өнімдері диуретикалық қасиеттері бар.

Жіті және созылмалы бүйрек жеткіліксіздігіне тағаммен емдеу

Жіті бүйрек жеткіліксіздігінде гиперазотомия, ацидоз, электролиттік бұзылыстар, олигинурия кезеңінде белогы аз, калориялығы жоғары, натриі мен калиі төмендетілген емдәмі ұсынылады.

Бүйрек жеткілісіздігінде емдәммен емдеудің принциптері:

1. Белоктарды 0,5 дене салмағына дейін шектейді;
2. Энергетикалық құндылықты май және көмірсу арқылы қамтамасыз етеді.
3. гипертензия, ісінуді ескеріп ас тұзы мен судың тусуін реттейді;

Белоктың мөлшері 20-40%г болуы керек, оның 70-75 пайызын жануар текті белок құруы қажет. Үлестің құрамында жұмыртқа, сут өнімдері, балық, қант, май, крахмалмен бай өнімдер болады.



Бауыр ауруға шалдыққанда

берілетін емдік тағам

Емдәм ауруға шалдыққан ағзаға, ондағы процестің ауырлығына, ағымына байланысты сараланып беріледі. Берілетін емдәм №5 негізгі емдәм. Бұл емдәм бауырдың функциясын жақсартады, өт өндірулуі және шығарылуы механизмдеріне оң әсер етеді, бауырдағы репарациялық қызметтерді жақсартады, бауырды май басып кетуден сақтайды, белоктар, майлар, көмірсулар, тұз-су алмасу процестерін жақсартады.

Тағамдық рационда: Тәуліктік белок мөлшерін 100-120грамға дейін молайтады, ескере кететін жайт – бұл мөлшердің 60-70 пайызы жұмыртқа, балық. ет, жұмыртқа толық құнды белоктар болуы қажет.

ПРОДУКТЫ, СНИЖАЮЩИЕ И ПОВЫШАЮЩИЕ ХОЛЕСТЕРИН

Продукты, снижающие холестерин



Зеленый чай

2-5%



Отруби

7-14%



Семя льна

8-14%



Оливковое, арахисовое, миндальное масло

18%



Миндаль

10%



Красные овощи и фрукты

18%



Чеснок

9-12%



Ячмень

7%



Темный шоколад

2-5%



Грецкие орехи и фисташки

10%

Продукты, повышающие холестерин



Яичный желток



Печень, паштеты



Креветки



Икра рыбная



Сливочное масло



Фаст-фуд



Маргарин



Колбаса



Сливки



Сыр

Жедел ішек инфекциясы кезінде тағаммен емдеу

Жедел ішек инфекцияларында дұрыс қоректену өте маңызды. Жедел ішек инфекциясы кезінде ең маңыздысы: су –шайлық үзілістерден бас тарту, ішектің қызметін сақтап қалу.

Жедел ішек инфекциясының жеңіл түрі: тағамдық талшықтар және ішекте ашу процестерін күшейтетін өнімдерді алып тастайды. 1-2 күні азық-түлік көлемі 15-20 пайызға азайтылады, сұйықтық арқылы оның саны толтырылады. Азықты жылы түрде 5-6 рет береміз.

Жедел ішек инфекциясының орташа түрі: Тағамның тәуліктік мөлшері азайтылады, күніне 2-3 реттен беріледі.

Жедел-ішек инфекциясының ауыр түрі; Әсіресе жиі құсу, анорексия, парентеральды глюкозаға ерітінді қосылады. Кейін аз мөлшерде бөлшектеп қоректену қажет.

Қолданылған Әдебиеттер тізімі:

- 1.Салауатты емдік-профилактикалық және қауіпсіз тамақтану негіздері-Т.Ш.Шарманов,Алдашев А.А,Бужикеева А.Б,Ли М.В, Хасенова Г.,Астана-Алматы 2012ж
- 2.

%

Қолданылған әдебиеттер:

1. www.google.kz
2. Ф.Котлер Маркетинг-менеджмент 2012